

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la

Administrațiunea tipografiei archidieceșane Sibiu, strada Măcelarilor 45.

Correspondențele sunt a se adresa la

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
Epistolele nefrancate se refușă. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru fie-care publicare.

Românii la alegeri.

Mercuri a fost prima zi a alegerilor pentru parlament țerei.

Alegerile făcute duc pentru ministerul Bánffy o majoritate zdrobitoare.

Românii încă au luat parte la alegeri spre a ilustra pasivitatea de pe hârtie, care o a decretat și o mai susține în teorie partidul nostru românesc.

La locul prim vom lua act des pre alegerea din țera Oltului.

În cercul Arpașului majoritatea românilor s'a grupat în jurul fostului deputat, Dr. Nicolau Șerban.

Guvernul a pus un contra candidat în persóna unui ovreu bogat.

S'a pus în mișcare întreg aparatul administrativ, s'a vârsat o sumă horribilă de bani pentru corupțiune, și cu toate acestea românii s'au sciut validita, au resistat tuturor presiunilor, tuturor corupțiunilor și au asigurat în vingerea deputatului român.

O probă acesta, că chiar și între actualele critice împrejurări, cu sistemul crâncen de presiune și corupțiune, poporul român se alipește de candidații români, inima lui stă mai aprôpe de inima candidatului român decât de aurul jidanului.

Dacă e vorba să crești poporul pentru luptă politică, să-i oțelești caracterul, să-i probezi forța morală, atunci întră cu el în luptă.

Pasivitatea l'a demoralizat până, acum, și-l va mai demoraliza încă, cât timp noi vom face teorii și cestiuni de tactică le vom presenta ca cestiuni de principiu, cari nu sufer nici discuțiune.

Făgărășenii cu românii din țera Oltului au salvat bunul nume al poporului român, și la acesta va trebui să ne provocăm totdeuna.

Numai prin luptă ne vom sci apăra drepturile noastre.

Mult nu vom mai pute sta la o parte, căci supărarea noastră nu impune neamicului.

Nu mai putem sta cu mâinile încrucișate, căci de bună voie nime nu ne dă nouă drepturi.

Să stăm la o parte, până nu va veni guvernul să ne împlinescă toate dorințele?

Atunci la o parte vom sta până la a doua venire, căci de bună voie nime nu ne va da nouă drepturi.

Au dără partidele unguresci din parlament stau ele cu mâinile în sin? au dără nu curge lupta până la extrem chiar între acele pentru asigurarea vederilor lor?

Pasivitatea ne demoralizează.

În comuna vecină Ocna-Sibiului românii au luat și acuma parte activă la alegerile de deputați.

Prin voturile românilor s'a asigurat reușita candidatului guvernamental.

Candidați erau mulți, din partida guvernamentală erau trei.

Pentru corumpere se dau sume; enorme, un vot se prețuia cu 120 fl.

Românii au fost solidari, ei au mers compacți pentru candidat guvernului.

Cel mai românesc cerc electoral este cel al românilor grănițeri dela Caransebeș.

În cercul acesta s'a ales fostul deputat Petru Vuia, care ocupă locul decedatului general Traian Doda.

Tot prin voturile românilor s'au ales fostii deputați G. Szerb, Ioan Beleş, Iosif Goldiș și ceta guvernamentalilor din cercurile bănățene și ardelen.

Aceste sunt ródle pasivității noastre în ziua primă a alegeri.

Tabloul acesta dă de minciună întrégă sceneria cu pasivitatea românilor.

Vom mai aduce ilustrațiuni, ca să ne adormă dulcele vis cu pasivitatea noastră, ca cel puțin după 5 ani să nu ne mai înșelăm noi pe noi prin desamăgirea de aji cu pasivitatea.

Cum judecă străinătatea despre stările din Ungaria. „Alkotmány” în primul său dela 27 a. l. c. ne spune păreri ce și dau foile străine stările noastre din Ungaria, și îndeosebi foile engleze, franceze și germane.

Părerea ce și dau aceste foi asupra stărilor dela noi, se referă la două cestiuni, vitale nu numai pentru monarhia noastră austro-ungară, ci și în special pentru existența noastră națională a popoarelor nemagiare din Ungaria de aji.

Prima cestiune e ținuta guvernului magiar față de pactul dela 1867, adică față de dualism, ér a doua e, ținuta guvernului față de cestiunea noastră națională.

La prima se exprimă o fôie franceză într'acolo, că la alegerile dietale, ce tocmai s'au început pentru parlamentul magiar, a eșit la ivelă înțelegerea partidului liberal dela putere ce stă pe basa pactului dela 1867 cu partidul kossuthist, care tinde la ruperea acelu pact.

Va să dăcă, partidul liberal ține la dualism numai pentru amăgirea celor naivi, dar în fond ține la principiile profesate de kossuthisti, cari visază după o Ungarie independentă unitară națională cu nimicirea tuturor naționalităților nemagiare prin magia risare.

Acosta fraternizare a partidei liberale cu kossuthistii, a sgduit adene încrederea străinătății în posibilitatea rămănerii monarhiei austro-ungare ca putere mare și în urma acesteia, autoritatea monarhiei a scăzut mult înaintea concertului europén.

Dar este o pedecă mare pentru realizarea unei Ungarii independente așa precum o visază kossuthistii. Și acea pedecă mare sunt naționalitățile nemagiare, cari la anul 1848 au dat celor 6 milioane de magiari dovești, că până când există ele, aceea nu se va pute realiza.

În urma acestei lecții, magiarii tind acum la magiarisarea celor 10 milioane de nemagiari. Dar acestia vâd pericol pentru existența lor națională în înființarea unei Ungarii independente, de aceea și țin atăta la susținerea monarhiei habsburgice, care le asigură ore-care autonomie locală.

Guvernul magiar nu se pôte alătura pe față la partidul independist, fiindcă nu vrea să și părădă grația în Viena, ci pactează pe sub mână cu acela, și-l lasă să agite pentru principiile sale independente, în schimbul unui sprijin, când ar vedea, că el, partidul independist, n'are prospecte de reușire și e pericol să reasă alt partid la alegeri, atunci să sprijinască pe cel liberal.

Acosta în tot casul e un pericol pentru monarhia austro-ungară.

Referitoriu la ținuta guvernului față de naționalități, dice, că acela se pôte de tot absolutistic și violent față de ele. Dovadă oprirea conferenței române. Românii anume au voit să și precizeze ținuta ce ar fi avut să observe față de alegerile dietale mai nouă, dar guvernul nu i-a lăsat.

Ce fel de alegeri pot fi acelea unde nici consultări nu se permit alegătorilor de naționalitate nemagiară în privința ținutei ce vor să iee față de aceea?

Guvernul aruncă năsip în achii străinătății cu liberalismul său și totodată asmută naționalitățile contra sa și le provocă, oprindu-le chiar și consultările.

În România s'a sperat mult, că după visita împăratului austriac la curtea română, sôrtea românilor din Ungaria se va îmbunătăți. Dar s'au înșelat.

Și-a dat de sēmă guvernul magiar cui folosește cu aceste volnicii? Nimēnui, decât dușmanilor monarhiei.

Aceste sunt păreri ce și fac acum străinii, de sine, despre stările noastre de aici.

Și n'au greșite păreri.

Incheierea serbărilor millenare.

Serbărilor existenței de o mie de ani a stăpănitorilor nostri în acest stat li se cântă în curând „vecinica pomenire”. Majestatea Sa monarhul chemat de afaceri de importanță superiôră serbărilor din cestiune, va părăsi capitala, și prin urmare la serbările încheiere oficiale la 3 Novembre nu va lua parte, și-a extradat însă ministrului president autograful, prin care din partea sa declară serbările deja de acum încheise. Autograful e publicat în fôia oficială și în câteva diare magiare și se va răspândi și prin placate. Autograful din cestiune „Budapesti Hirlap” îl înșoțese cu un coment „jeluitor. Se plânge înso de cestiune că și de astădată au dat spre subscriere Majestății Sale un concept sēc, gol și de șablon, care e chemat să facă generațiilor viitoare impresia, că noi magiarii în decurs de o mie de ani într'atâta am îmbătrânit, încât nici însufleți nu ne mai putem; limba ne e săracă, înghețată, fantasia ne-a secat, suntem în stare să serbăm cu inima rece, cu spirit exauriat și în dispoziție prosaică”.

FOIȚA.

Documente pentru limbă și istorie.

(Urmare.)

b) Invaliți, carii pelêngă Instrumentumul Proviției Invaliților sunt lăsați, și pentru carii rar se întâmplă, ca ei la starea Invaliților Patentalești, (care decumva ar pofi a o primi, după întărita Sistemă nulise pôte tăgădui) să se poftească a trece, fiindcă acestea lecuirea sa la Rudeniile sau cunoscuți săi, sau acolo unde socotesc a avea deprindere mai bună spre păstrarea vieții sale, au obicinuit a o aședa, și starea Invaliților Patentalești, care cu dese slujbe (Convacații) este legată, numai pe vremea lipsii cei de pe urmă o țin, mai pe urmă

c) 25,081. Invaliți Patentalești, carii peste tot în toate Provinciile Monarhiei Austriei după răsboiele dela 25 de ani încôce supt arătatul mai sus număr 50,843. se cuprind, și carii, după ce puterile trupului său, și sănătatea, pentru binele de obște, și a fiește cărui om osăbit (Privat) care altmintrelea însuș trebuia să se lupte cu primejdiile, au jerfit; cu tot dreptul au loc de a aștepta, ca lor întră cunoscința mulțămirei de obște cu ceva mai mult să li se dea, ca

cât spre spriginirea vieții sale ar fi de lipsă. Prea înălțata sa Mărire după părințesca sa Milă, care, mai virtos pentru Cătanele Invalide o are, când prea milostivește ar vedea, precum Cășile (Instituțiunile) pe sama lor hotărâte, măcar, după cum mai sus s'au pomenit, pentru acelora lărgime s'au făcut cuviôsa Proviție, afară de 6,702. de Capete foarte puțin număr vor cuprinde încă; ba nici puterile Prea înălțatului Erarium nu sunt în stare de a putea hrăni așa o înmulțime, sau ai putea ferici; nu are mai mare părințesca grijă, decât aceea, ca trăgând întră ajutorință, pe toți ceilalți ai săi credincioși Supuși, cu acelora grabnică Dărnicie, lucrul de obște cuviôsa mulțămire cătră Clasișul acestor Orașeni cu cuviôsa dărnicie o să răsplătescă; în foarte multe locuri au răspuns săvârșitul acestei prea înalte așteptări, care inima Prea înaltei sale Mării au rēdicat-o la foarte veselă nădejde; Drept aceea rēnduește Prea înălțata sa Mărire, și întră prea iubitul său Marele Prințipat al Srdelului drumul și mijlocirea spre acest vrednic sfârșit a o procopsi; și a o face de obște, preamilostivește încredințându-se precum și alții de acest felu de virtute fiind îndemnați, aceste frumoșe intenții le vor urma; Așa dară preamilostivește au rēnduit acestui Crăesc Gubernium a să porunci ca prin cuviôsiile Tisti (Jurisdicții) toți Domnii stăpănitori Obștile, și (Privati) spre ajutorință acestor Cătane, carii în Răsboiele cele de pe

urmă în ani 1813, 1814 și 1815 la starea neputinții au ajuns, despre cari aici se face cuvântare, și carii după arătarea însemnării, care prin General Comando se va comunică Crăescului Gubernium numai puțină parte a mai sus pomeniților 25,000. de Invaliți patentalești o cuprind în sine de bună voie, fără nici o silință, să se îndemne, și să se deștepte, sunt întrăcești mulți, care sunt din Țera acesta născuți, pe carii Frățiile, Rudeniile, Locuitorii, Oștile și Domnii stăpănitori în sinul său întorcându-se în dată îi vor primi, și fără nici o îndoială îi vor dărui cu cele trebuincioșe de păstrarea vieții sale, și alții éră cătră alții, carii aiera vor lacui, așiderea și cătră cei străini, carii Craiului și Patriei au făcut această vrednicie, Dărnicia sa o vor arăta, nici Magistratului de obște nu-i vor lipsi Argumenturile spre plecarea inimilor la urmarea acestui sfârșit, ca totuș întră aceste se pôtă ținea Norma, și lucrul într'un chip se se pôtă face mai ușor, aceste următoare s'au poruncit:

1.) Precum Prefectura Armelor, (General Comando) din Ardel au primit rēnduēla, ca însemnările (Consignațiile) Neputincioșilor (Invaliților) acelora, carii sunt din această Țera născuți, și carii în Răsboiele cele mai de pe urmă s'au făcut neputincioși, Guberniumului Crăesc al Ardelului să le comunică-luēscă, și de odată pe aceia în Sorțire sale, adică, cei ce sunt neputincioși, și de primirea lor la Cășile

Noi Români în genere am căutat să ne abținem dela sărbările stăpânilor nostri. N'am avut nici un motiv de bucurie sau veselie. Am avut însă și avem destule motive de a nu sërba și a nu ne veseli împreună cu asupritorii nostri. În genere noi Români ne-am purtat binisor față cu sărbările millenare. E adevărat, că din multe părți au peregrinat în capitală în număr considerabil cete din poporul nostru, dar nimeni nu pōte sē sustinā cā aceste cete de romāni au mers acolo din interes, sau din tragere de inimă, ei au fost duși cu sila, au fost înfricați, terorizați, un lucru care atât de des se aplică la noi, când acesta le vine la socotēlā stăpânilor nostri. Singur Blașul a fost chemat sē ne facā de batjocurā cu privilegiul acesta. Pōte chiar studenții blășeni vor fi cei din urmă oșpeți oficiali la expoziție, ei vor cānta la prohod.

Autograful regal, prin care se închid sărbările millenare textual glăsuiesc în chipul următor:

Iubite Baron Bánffy! Acum, când sărbările ținute din incidentul existenței de o mie de ani a Ungariei mele iubite deja s'au terminat, făcând o reprivire asupra întâmplărilor din lunile expirate, nu pot sē mē de pārtēz din iubita mea capitală residențială, fără de a-mi exprima din nou bucuria adevărată și completa îndestulare asupra decurgerei înălțătoare de inimă a acestei sărbări atât de rari și în adevăr epocale în viața națiunilor.

Ceea-ce cu câteva luni înainte am semnalat-o ca speranță sigură, s'a împlinit.

A arētat națiunea înaintea lumii întregi, că după existența sa de o mie de ani pōte sē-și privescā cu mândrie nu numai rezultatele politice, ci și dezvoltarea intelectuală și materială, și că astfel pōte sē ocupe un vrednic loc între statele culturale; a arētat prin cele întâmplare și prin ținuta loială și exemplară manifestate nu numai în inima țării, ci în întreg cuprinsul ei, entusiasta sa iubire de patrie, una dintre cele mai solide baze ale statului, și prin iubirea și alipirea fidelă documentată față de Persōna și Casa Mea a dat garanță cu deosebire despre aceea, că națiunea, care e destoinică pentru astfel de fapte, care e pătrunsă de astfel de sentimente și e unită cu regele său, pōte se privescā cu încredere și cu cele mai bune speranțe înaintea viitoriului milleniu.

Urmez îndemnului inimei mele, când Te însărcinez prin acesta sē comunici țării întregi această bucurie și satisfacție a Mea și implor pronia dăească, ca iubita Mea Ungarie și năsuința națiunii spre progres spiritual și spre bunăstare materială, pe care teren atât de multe sunt încă de săvârșit, — și de aci înainte sē o însoțescā cu darurile sale bogate și sē îngăduie, ca națiunea sē se bucure de rōdele acestei năsuințe nu numai sub scutul păcii externe, ci și sub a celei interne, în conțelegere frățescă și în iubire, pelângă tradiționala fidelitate de sudiiți, ținând înaintea ochilor totdeuna numai promovarea intereselor juste ale monarhiei întregi.

Dat în Budapesta, în 28 Octobrie, 1896.

Francisc Iosif m. p. B. Bánffy m. p.

Afacerile turcesci. Din Constantinopol se anunță, că iritațiunea dintre poporațiunea creștină și mohamedană mereu crește în loc sē slăbescā. Ambasadorii n'au primit încă instrucții hotărâte dela guvernele lor pentru o acțiune 6re-care, 6r Sultanul tot numai promite introducerea reformelor pentru restabilirea ordinii, dar nu întreprinde nimic. Singur ambasadorul francez a pāsīt mai hotărīt față cu Sultanul, dar și el a trebuit sē se mulțămescā cu promisiuni. Rusia se pōrtā fōrte rezervat, pentru-cā miliția încă nu-i e pusă în stare de rebel. În cercurile diplomatice se vorbește, că Țarul totuși ar fi aplicat a pāsī la o acțiune comună cu celelalte puteri contra Turciei, dacă acelea i-ar preda lui Constantinopolul ca garanță, adecā i-ar concedea Rusiei ocuparea Constantinopolului.

Intr'adevăr mare încercătură în ceștiunea orientală. Era un timp, când totā Europa creștină se lupta contra semilunei, 6r ađi aceeași Europā o sustine din tote puterile ca nu cumva neputēndu-se învoi la împārtēlā sē se încurce ele de ele între sine, tote statele creștine din cauza Turciei.

Până când va dura această stare de lucruri, e încă de neprevăduț.

Destăinuire politică senzațională.

Diarul „Hamburger Nachrichten“, organ inspirat de principele Bismarck, fostul cancelar al Germaniei, într'unul din numerii din ăilele trecute face o descoperire politică de tot senzațională și care preocupă de present intrēga diplomație și presă europēnă. 6tā un pasagi din lungul articol în care autorul se ocupă cu relațiunile dintru Germania și Rusia după resbelul din 1876/7:

„Deja la Skierniewice, adecā fōrte curēnd după schimbarea de pe tron și dimisia lui Gorceacov, se restabilise buna înțelegere în politica rusă și germană, care remase așa până la 1890. Până la data această ambele state erau pe deplin înțelese în punctul acela, ca în cazul când unul din ele ar fi atacat, celelalt sē remānă neutru și binevoitoriu. Așa, că dacă de exemplu Germania ar fi atacată de Francia, Rusia trebuia sē remānă neutră, întocmai cum remānea neutră Germania dacă Rusia ar fi fost atacată fără provocatiune. Înțelegerea această n'a fost renoită după dimisia principelui Bismarck și dacă suntem bine înformați asupra celor petrecute la Berlin, nu Rusia a refuzat continuarea acestei asigurări reciproce, ci contele Caprivi, căci Rusia era gata sē-o renoescā. Acesta și împreună cu acesta alte curente anti-rusesci au dus pe Rusia în alianță cu Francia. Astfel a urmat, ăice articolul, Kronstatul cu Marseillase și prima apropiere a republicei franceze de imperiul absolutistic al țarilor, după părerea noastră, curat din fiascurile politice lui Caprivi. Politica această a silit pe Rusia, sē caute în Francia aceea asigurantă, care politicul precaut bucuroș o primesce în relațiunile cu marile puteri europene.“

Descoperirea această a făcut mare senzațiune în tote cercurile diplomatice, dar mai cu sēmā în presa germană, care e conșternată din sēmā afară. Nici nu e mirare, căci

astfel de descoperiri politice, denotēzā o nesinceritate în legăturile ce le are un stat cu alt stat, 6r că astfel de duplicitate în politică nu inspiră încredere în nimeni, e ușor de înțeles. Și tocmai spulberarea astorfel de bănueli sē străduiesc presa germană a o ajunge.

6tā cum comentēzā unele ăiare această descoperire:

„Hamburger Correspondenz“ scrie:

„De fōrte mare importanță e faptul constatat mai sus, că până la 1890 a existat o înțelegere pentru o neutralitate reciprocă între Germania și Rusia. Pentru a aprecia faptul acesta după intrēga sa valōre, ar fi important sē se scie, dacă înțelegerea această a fost stabilită în scris de una s'au de ambele părți. Și o altă întrebare fōrte importantă e: intru călă suveranii și guvernele puterilor din tripla alianță sau pōte numai un singur suveran a cunoscut înțelegerea această? Ori cât am admira arta diplomatică a principelui Bismarck, care se bucura de încredere deplină pe lângă împēratul Wilhelm I, e totuși surprinzătoriu, că împēratul Wilhelm II, care trebuie sē fi fost inițiat în drumurile și scopurile politice ale fostului cancelar, a putut lāsa sē se pērdā un instrument așa de important, cum era înțelegerea ruso-germană de neutralitate reciprocă.“

Presa liberală din Germania nu dă creșēmēt acestor sciri.

„Berliner Tageblatt“ consideră articolul drept o denunțare uricōsă contra contelui Caprivi.

Oficioul „Reichsanzeiger“, e împuternicit a declara, că guvernul german nu va face nici o enunțatiune cu privire la descoperirile lui „H. N.“, deōrece pașii diplomațici de natura celor relevați aparțin celor mai stricte secrete de stat și e o datorință internațională, de a nu-le viola.

Diarul engles „Times“ ăice, că revelațiile lui „H. N.“ au fost lung timp un secret public, și e de părere, că ele conțin o premergere puțin onorifică din partea Germaniei pe timpul regimului lui Bismarck.

Mai era impresiune au făcut aceste descoperiri în cercurile politice din Viena. Cei dela legațiunea germană nici nu-și asucund această impresiune și declară, că ei n'au avut nici o scire despre un astfel de tractat în scris; ce e drept o înțelegere de această natură a existat, dar numai verbal, și înainte de încheerea triplei alianțe. Sperēzā însă, cē aceste descoperiri nu vor avē nici o inriurință păgubitoare asupra relațiunilor dintre puterile din tripla alianță.

În singuraticile cercuri totuși se accentuēzā, că faptul acesta pōte se dea nasce la neîncredere între aceste puteri.

Din Rusia se asigură, că guvernul rusesc încă nu se va lāsa în discuții cu cei dela „H. N.“ pentru aceste descoperiri, ci totā răspunderea o lasă în spatele lui Bismarck.

În Berlin se vorbește, că se vor lua mēsurī aspre contra lui „H. N.“ pentru aceste revelări și contra bărbaților ce stau la spatele lui.

Cu privire la revelațiile senzaționale din „Hamb. Nach.“, ăiarul „Neue Freie Presse“

publică următoarele informațiuni, despre cari se afirmă, că le-a căpētat direct dela prințul Bismarck:

Înțelegerea amintită de „H. N.“ a existat, și încă nu numai cu vorba, ci și în scris, și s'a făcut de cătră miniștri în numele Suveranilor lor. Ea nu s'a împārtășīt celorlalte puteri. Înțelegerea stipulată la 1884 pe șase ani, îndatora pe ambele puteri la o „neutralitate binevoitoare“ îndată-ce una din ele, fără a provoca, ar fi fost atacată de o a treia putere.

Starea această de lucruri favorabilă pentru Germania, care stare Germanilor le asigură supremația europēnă, se schimbă la 1890, când expirase timpul învoiei ruso-germane și trebuia renoită pe alți șese ani. Chiar când decurgeau pertractările și era lipsă numai de subscrierii, se ivi crisa privitoare la postul de cancelar, și într'o ăi contelele Șuvaloff merse la Bismarck și-i spuse, că domitoriul său, Țarul, nu prea are încredere sē încheie învoială, dacă în locul lui Bismarck va lua alt diplomat în mână guvernul de externe.

După-ce ajunse Caprivi sē fie cancelar, Rusia totuși se declară gata de-a încheia și cu acesta învoiala. Spre uimirea sa însă contele Șuvaloff fu refuzat din partea Germaniei pe motiv, că Germania nu pōte continua în două direcțiuni o politică atât de complicată, ci se va mărgini pelângă tripla alianță. Astfel renoirea învoiei ruso-germane încetă în vēra anului 1890, și e fōrte probabil, că refuzul Germaniei a înduplecat pe Rusia sē se apropie de Francia.

Noutăți.

Biserică magiară, în Chicago. În orașul alb, după cum e numit Chicago de cătră americani — și în jurul lui locuiesc aprōpe 5000 de magiari, și în mare parte de religiunea anglicană. Coreligionarii lor din Anglia au luat dispozițiuni pentru a întemeia pe sama acestor pribegi o biserică. Le-au dat loc și le-au promis și un ajutoriu în bani. Pribegii s'au adunat în o ședință de constituire, a unui comitet pentru executarea afacerilor. Ședința a fost presidată de preotul reformat din Cleveland, cu numele Harșany, care probabil va fi și primul lor preot.

Un defraudant prins. Poliția din München a deținut Marți la amēdi pe un renumit defraudant, care în anul 1895 a furat dela societatea de credit a industriașilor mici din Budapesta 190 mii floreni. Numele lui e Keller Ágoston. Din anul 1895 a umblat prin tote statele, se înțelege sub nume fals. Despre delapidarea această au fost încunoscinate tote oficiile din Europa, cari prin organele lor au și pornit urmărirea. Defraudantul a fost prins în München, unde trăia sub nume fals în renume de om bogat. S'a aflat la el 12,000 corōne. A fost dimpreună cu soția s'a deținut.

Convocare. P. T. membrii ai „Reuniunii învțătorilor romāni gr. or. din districtul Sibiuului“, se invită prin acesta a participa

Invaliđilor vrednici, sau carii sē numesc neputincioși (Invaliđi) patentalicești, sau mai pe urmă carii ar fi a sē slobođi la Instrumentumul Proviđii Neputincioșilor, sē-i osēbescā, și despre Competența fiește-cării Categorii Crăescul Gubernium sē trimiță înștiințare (Informație), așa și a mai sus ăiselor însemnări Extracturi cuviincioșelor Iurisdicții pentru întrebuintarea lor sē se comunicăluescā, și acele Iurisdicții despre cele mai sus însemnate sē se înștiințēzā.

2.) Măcar că stā în slobodā voe a fiește-cărui om, cine ce vrea spre acest sfērșīt dāruī, aceia totuși mai nainte de tote vine de a sē pofti; ca Starea Cătanii cei neputincioșe, care s'au primit la osēbitā Provizie, mai slabă sē nu sē facā, decāt după puterile fundușului Invaliđilor, spre păstrarea lor s'ar putē rēndui; ca Cătana neputincioșă, care odată s'au primit întru această osēbitā Provizie sē fie fericit și grijit sub totā vremea vieții sale, căci de sine urmēzā; ca de cumva dēnșii acea Provizie o ar perde ce lucru greu ar fi atât încāt este pentru starea neputincioșilor, cât și pentru Cāsile (Institutumuri) neputinșilor, dar nici cuprinde lucrul acesta pentru sēvērșirea sa nici o neputință. Fiind că mai mulți 6meni osēbiți unul, 6rā Orașele și obștile întregi mai multe Cătane neputincioșe spre chivernisirea lor în totā vieța fi pot primi. Însē totuși aceste nu vin așa de a se înțelege, că dōrā și pe mai scurtā vreme ținerea și ajutorința neputincioșilor nu s'ar primi.

3.) Ca cu vreme despre partea dātătorului au primitoriului sē nu fie ceva învāluire sau împedecare de lipsă este, ca dela domnii pāmēntului și Privați, precum și dela obști, acelea, care spre acest sfērșīt le vor făgădui și dāruī, sē se ia înscris, și declarațiile acelea sē se chivernisescā la cuviincioșele Iurisdicții, și despre acelea după Chipul aici arātat gătitele Consignații cât mai îngrabă sē se trimiță Crăescului Gubernium de acolo spre cărmuirea și facerea mai încolo trebuincioșelor orēndueli cu Prefectura Armelor (General Comando) comunicăluindu-se; a cărorra Conspect Sumarium și Prea Înaltei Mării împērătesci spre vedere trebuie sē se aștērnā. Mai încolo datorita Tistiilor, (Iurisdicțiilor) va fi, a purta grije, ca fiește-care Cătană neputincioșă sē aibā o Cărticică, în care aceea, ce întru asemănarea făgăduinții din vreme în vreme 'i-s'au dat, totdeuna sē se scire în sus.

4. Sau milostivit Prea înălțata sa Mărire a îngădui, ca toți acești feliu de Neputincioși (Invaliđi) în totā premea vieții sale sē fie supuși Tistii (Iurisdicții) orășenești întru tote cu acea păzire (Cautelă):

a.) Ca și acest feliu de Neputincioși după Norma Neputincioșilor patentalicești în vreme de lipse prin Prefectura Armelor la slujbā sē se pōtā chema, și ei vor fi datori, acea slujbā a o isprăvi.

b.) Ca sē pōtā vrutul dintr'înșii trece la Cāsă-

torie, trebuie sē aibā slobozenie dela Prefectura Armelor (General Comando); mai pe urmă:

c.) Ca acești neputincioși cu privilegiul luării lor în samā (reviđii) în Țirculușuri sau districtușuri trebuie în fața sa (personaliter) sau de cumva n'ar fi cu putință prin scrisōre, care va fi și de Tistia (Iurisdicția) locului iscălitā, sē se arete.

5. Trebuie sē se rēnduescā, ca, la vreme, când Magistratul de obște spre împlinirea Prea Înaltei acesti sēvērșiri va porni, cuviincioșii Păstori a sufletelor cu blāndețe sē pue înaintea Norodului acest lucru, despre care cel mai frumos, și mai mare câmp pot avē, prin care Norodul spre urmarea acestui sfērșīt sē pōte pleca.

Crăescul Gubernium așa darā întru asemănarea celor mai sus arātate cele trebuincioșe va porunci, mergerea înainte, și grăbirea acestui lucru, Fișpaniilor, sau Administratorilor, precum și Tisturilor altor Iurisdicții cu tot dēdinsul o va pune înainte; și despre împlinire înștiințarea sa după mai sus poruncitul chip o va așterne încōce.

S'au dat în Beciu la 26 Ianuarie anul 1816.

Samoil Grof Teleki m. p.

Grof Ioan Nepomuk Eszterházi m. p.

(Va urma).

la adunarea generală a Reuniunii, ce se va ține în zilele de 26 și 27 Octombrie st. v. a. c. în comuna Seliște cu următorul

Program:

1. Participarea membrilor la serviciul divin împreună cu chemarea sântului Duch.
2. Deschiderea adunării și apelul nominal al membrilor ordinari.
3. Satorirea definitivă a programului.
3. Presentarea raportului comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală încôce până în prezent și ale greea unei comisii pentru censurarea lui.
5. Presentarea elaboratelor intrate dela despărțiminte.
6. Pétra de var; lecțiuni practice despre ea.
7. Premiarea elevilor, din punct de vedere pedagogic este de recomandat sau nu?
8. Eventuale propuneri.

Învățătorii, cari sunt împedecați a participa la adunarea generală, să aducă împedecarea lor de cu bună vreme la cunoștința presidului, căci la din contră se vor considera, ca absentând fără cauză binecuvântată.

Sibiiu, din ședința comitetului central ținută la 27 Septembrie 1896.

Dr. D. P. Barciuanu, Al. Galea,
președinte. secretar I.

Jidanilor din Austria. Consiliul comunal din Viena a hotărât cu 94 voturi contra 33 ridicarea unei fabrici de gaz aerian. Trei dintre membrii liberali ai consiliului au votat cu antisemiții. Înainte de votare Lueger întorcându-se către galerie, care era îndesuită de oameni de ai săi, a ținut o vorbire înflăcărată și între altele a ținut:

— Acum vom scutura pe englezi de pe gramașul nostru, și apoi vine rândul la jidani. Preste trei ani și de acestia ne vom scăpa.

Dinele munților negri. Astfel sunt numite pentru frumseța lor clasică fetele principelui din Montenegro. Moștenitorii de tronuri, cari nu pâșesc la căsătorie din considerări politice, află ideale de frumseță în munții negri a principatului Montenegro. În zilele trecute s'a săvârșit cununia unei fice cu moștenitorul de tron din Italia, care cunună după cum se vesteste va fi principul altei cununii. Un descendent a împăratului Napoleon Bonaparte, anume Victor Napoleon a conversat timp foarte îndelungat cu princessa Anna, sora miresei Heléna. Urmarea e, că Victor Napoleon în curând se va logodi cu Anna, care în privința frumseței cu nimic nu e mai pre jos de sora sa.

Telefon între Budapesta și Berlin. Încă în anul trecut s'au început unele pertractări între guvernul magiar și cel din Prusia pentru posibilitatea de a comunica prin fir telefonic. Resultatul acestor pertractări e, că în anul venitor se vor apuca de lucru așa, că pe Septembrie 1897 se se potă deschide comunicarea prin telefon din Pesta la Berlin. Linia acesta de telefon va fi cea mai lungă din câte există până acum în Europa. Spesele

se vor urca la suma de 290,000 floreni, din cari Ungaria va lua asuprași 130,000 fl.

În atențiunea învățătorilor nostri.

În câte-va cuvinte voim a atrage atențiunea învățătorilor și preste tot a omenilor noștri de scôlă asupra lucrării pedagogice, scôșă în broșură „Esercițiile de stil în scôla poporală” de Dumitru Lăpădat, învățătoriu în Seliște. Lucrarea acêsta, apărută în tipografia noastră archidieceșană, a fost prezentată adunării generale a „reuniunii învățătorilor din districtul Sibiiului” în anul 1894 și reuniunea în credință, că va face un paș înainte către ținta ce a prefapt, a aflat de bine a scôte în broșură pe spesele sale acêstă lucrare, ca așa fi-cărui învățătoriu să-i fie dată posibilitatea de aș îmbogăți cunoștințele și experiența pe terenul instrucțiunii în scôlele noastre poporale. Cărticica acêsta, ce se estinde pe 51 pagine cuprinde în sine exemple din toate ramurile stilistice. Fie-cărui exemplu îi premerge puțină teorie, scrisă cu multă pricepere și într'un stil clar și frumos. Pondul principal se pune în acêstă lucrare pe metodel, ce trebuie să-l urmeze un învățătoriu la predarea cunoștințelor de stil în scôla poporală. Dacă „stilul e omul”, atunci încă cu mai mult drept putem afirma, că în exercițiile stilistice se arată fisonomia psihică a unei scôle. Recomandăm cu totă căldura învățătorilor noștri de ambe sexe lucrarea acêsta, care se potă procura pentru bagatelul preț de 15 cr. Suntem rămași înderept și pe terenul instrucțiunii, deci când se intenționează înaintarea și desvoltarea instrucțiunii, să arătăm că avem interes pentru cultura națională a poporului și prin urmare să nu negăm ajutorul, ce ni se cere, ci cu drag să contribuim din avutul nostru. Sperăm, că așa va fi. Se află de vânzare la librăria archidieceșană.

Tempestate grozavă în America.

Un orcan nebun a percurt în 13. a. l. c. ținutul otic al Statelor-Unite din America. Paubele cauzate sunt nespu de mari, și ce e mai trist, și câte-va vieți omenști au cădut jertfă acestui înfuriat ciclon! Orașelul Coney Island din apropierea New-Yorkului a fost cu desăvârșire acoperit cu apă. Valurile mării turbate au trecut preste înălțimea ținuturilor, anume făcând pentru a scuti orașul la cas de grele tempești. Un val uriaș de apă a rupt drept în două sala cea mare a Hotelului Beach. Întreg orașelul era zidit numai din vile și castele admirabile ridicate de cei mai bogați bancheri din New-York. Era un loc de dulci reverii în decursul zilelor de vără pentru aristocrații americani. Marea l'a înghițit cu totă bogățiile și frumseșile lui.

Diverse.

Cocostire gelos. Pe vârful unei căsi țărănești își construisse cocostirel locuința sa. Muerușca a avut două ouă. Dar țărânul a furat unul și a pus în locul lui un ou de rață. Ambele ouă au fost scose deodată. Cum a zărit bărbatul ființa curioasă ce a eșit din

un ou, s'a luat la certă cu muerușca. Sfârșitul sfedii vehemente a fost, că bărbatușul, a sburat. Puțin după aceea bărbatușul, urmat de vre-o deșce alți cocostirci s'a reîntors. Ceta cocostircilor apoi s'a pus pe sormană muerușcă nevinovată, care scosese puil acela urit și după părerea lor a ouat și oul acela, și atata au bătut o cu ciocurile lor lungi și ascuțite, până când s'a prăvălit la pământ mortă.

Brôscă testosă cu două capete.

Unul din numerii mai recentii ai foii „Science” savantul american Barbour istorisește lucruri miraculoșe despre o brôscă testosă cu două capete. Animalul acesta la timpul său a făcut mare senzație. În mlaștinile dela West-River, lângă New Haven, l'au găsit în etate de o di. De sub test se estindeau două capete. E de mirat, că fie-care capavea sistemul său nervos separat și complet, organele circulației sângelui, țevă mașelor (exofag) deasemenea erau desvoltate în duplu. În brôscă dublă în adevăr funcționau două voințe, și încă două voințe dușmănoșe. Îngrijitorii cel puțin au observat mai de multe-ori, că cele două capete se încheiau laolaltă pentru vre-o bucată bună și chiar și în alte privințe se deosebiau. Unul dintre capete se purta, ca și când ar fi al unui animal timid, iritabil, celalalt era mult mai flegmatic, mai stupid. Unul dintre capete — primul — dormea puțin, pe când ochii celuilalt cap după cea mai mică mișcare se încheiau de somnul provenit de ostenelă, animalul curios de altcum a trăit puțin. Deși a fost cu atenție grijit, după câteva luni a murit.

Ereditarea criminalității.

Sciința juridică până acum s'a basat numai pe teorii și fapte istorice; în timpul din urmă însă au eșit la suprafață și aici sciințele naturale. Juriștii acum nu concep atata teorie, cât caută esplicare la motorul faptelor mai mult în înclinarea spre sevârșirea acelor, ce respectivii au ereșit-o dela părinții lor și acêsta o compută la împrejurările ușurătoare ale celor ce le-au săvârșit, anumit învățat Tarde la congresul antropologie criminal din Genf a compus o statistică despre criminalitatea eredită, dar declară și el, că datele nu pot fi considerate ca pe deplin exacte. După acêstă statistică înclinarea spre criminalitate au ereșit-o dela părinți din 10000 de indiviți: la agricultori 0.84, la comercianți 1, la industriași 1.32, la clasele mai culte 2.20 de inși. După clasele mai culte se arată următoarea graduațiune: la preoți 0.91, la învățători 1.58, la medici 1.66, la farmaciști 3.79, la artiști 4.82, la scriitori 4.49, la persoane în serviciul postal 7.45, la funcționari publici 28.13. Lucru natural, numerii acêstia se refer numai la crime descoperite.

„Cu femeile nu te poți înțelege“.

Waldemar, moștenitorul de tron danes în zilele trecute a avut o întâlnire de tot curioasă cu un țeran în parcul castelului seu dela Charlottenburg. Anume, pe când se ocupa cu ceva în parcul castelului deodată i-se presintă un țeran și-l întreabă, că încătrău duce calea spre castel.

— Ce voesci acolo omule bune? îl întrebă moștenitorul, fără a se descoperi.

— Aș vrea să vorbesc cu moștenitorul de tron, căci mi-a perit o vacă, mă rog, și dăr mi-o da alta Alțeta Sa.

— Dar pentru ce nu te adresezi cu cererea către moștenitorea de tron?

— Vai, mă rog, cu femeile nu te poți înțelege așa ușor, îi răspunde țărânul cu un suris viclen, și cu aceea a luat calea către castel.

Moștenitorul de tron a luat-o peste puțin curios după țeran și l'a urmărit până în salon unde tocmai își preda cererea soției moștenitorului de tron. Își potă închipui ori și cine confusiunea în care a ajuns bietul țeran când a vedut pe domnul cel simplu îmbrăcat, cu care vorbise în grădină atât de confidențial și care nu era altul decât însuși moștenitorul de tron al Daniei. Și nici nu s'a recules decât numai atunci, când părechea princială i-a dat de scire, că va căpăta 100 de corone ca să-și cumpere o altă vacă, cu toate, că „cu femeile nu te poți înțelege“.

Fonograful ca instructor de limbă.

Un profesor din Șvedia, anumit Dr. Dallen-der, și a bătut mult capul, cum ar pută afla el vre-o metodă mai practică pentru de a învăța pe elevii sei o accentuare mai corectă a limbei franceze. În fine i-a venit o idee, de a face încercări cu fonograful. S'a dus deci la Paris, a cumpărat un fonograf dintre cele mai fine, a cercetat pe câțiva actori de teatru vestiți, i-a rugat să-i vorbescă câteva bucăți în prosă și să-i declameze câteva poezii în fonograf, ceea-ce acêstia i-au și făcut, apoi s'a reîntors înapoi la elevii sei în Șvedia și în orele de lecție din limba franceză a pus fonograful în funcțiune, ér pe elevi să asculte și astfel a ajuns la nisce rezultate îmbucurătoare neașteptate.

Din public.

Convocare.

Pe basa concludului comitetului central din 24 Octombrie n. 1896 și în conformitate cu §-ul 20 din statute, am onore a convoca a VIII-a adunare generală ordinară a „Reuniunii române de agricultură din comitatul Sibiiului” în Tilișca (în edificiul școlar) pe Duminecă în 3/15 Novembre a. c. la 11 ore anti meridiane.

Program:

1. Presentarea raportului general al comitetului central, a rațiociniilor pe anul 1895 și proiectul de budget pe 1897.
2. Propuneri eventuale din partea membrilor.
3. Discurs despre cultura fânătelor și a pómelor.
4. Despre însemnătatea „Tovărășilor agricole“.
5. Autenticarea protocolului ședinței.

Sibiiu, 27 Octombrie n. 1896.

Demetriu Comșa,
președinte.

*) Pentru cele publicate în rubrica acêsta redacțiunea nu e responsabilă.

Sărutare de frate.

Ședeau alături în odăița băieților. O întunecime misterioasă se așternu peste ei, obiectele cu înecut se făceau nevisibile. O liniste sârbătorască domni deodată în jurul lor. Cei doi tineri priveau încremeniți înaintea lor. În ochii fetei o privire oboșită, resignată, în ai bărbatului un foc turbat, mistuitoriu. Și gândea unul la celalalt. Și-au și uitat, că se află lângă olaltă. Se iubeau, și-și tăinau iubirea. Tinerul nu grăia, n'avea drept să grăiescă. Fata nu vorbea, ea scia, că e pedecă neînălăturabilă între ei.

Simțeu de săptămâni, de luni de zile, că așa nu mai potă să mērgă, sciau că trebuie să facă ceva. Deodată fata își întorse privirea. Un zimbet dureros îi trecu preste față, ceva i-a venit în minte. Un plan i'sa conceput în creeri; dureros, adevărat, dar mai bine așa, decât despărțiti pentru totdeuna. Astfel vor fi scăpați de tortură și el și ea. Un părete se va ridica între ei, prin care dragostea nici când nu va putea pătrunde.

Și dișe:

— Veți Victore, eu a-și putea să mă rămășesc, ba sciu chiar, la ce gândesci d-ta acum. Veți, eu pot să afirm că ești pe cale greșită. Te înșeli. Nu suntem copii, trebuie să ne facem în fine socotela. Crești, că eu sunt colossal de amoresată în domniata. Apoi se scii că nu e așa. Nu-ți sunt altceva, decât o prietină sinceră, bună. Te rog, nu egeta la mine nici când în alt chip. Veți, e atât de frumos, atât de neegoist sentimentul ce mă légă de domniata. D-ta ești un natural posomorit, melancolic, viața nu și-a împlinit promisiunile, ce ți le-a făcut. Nu ai pe nimeni. n'ai cine să te iubescă. Ceea-ce simt pentru domniata e, că îmi ești simpatic. Ba îmi ești chiar drag, dar ca un frate, ca un prietin. Scii ce? Eu îți voi fi o prietină sinceră, căreia îți vei putea împărtași toate durerile. Ori când vei veni la mine, vei găsi o inimă sinceră, un suflet bun, care va fi gata să te mângăie, încât fi e cu puțință unei femei. Ei, d-ta taci, nu grăesci nimic? Eu cred, că mai deschisă, mai sinceră o fată tineră nu potă să fie față cu d-ta. Potă te supără afacerea? Se potă, că în viață îți vor dișe multe fete într'alt chip. Te iubesc! Dragoste poți găsi multă și adese-ori.

Prietinie sinceră, care-ți dă tot, ér în schimb nimic nu doresce, mai rar. Prietina e aloe, ér dragostea trandafir mirositor. Ei, te rog, de ce nu vorbești, de ce mă privești atât de posomorit? Te implor, înțelege-mă. Atât de mult te supără?

— Prietinie! dișe tinerul cu ironiă. Pot să diș, că vorbești admirabil! Să cercăm, nu-mi pasă. Crești potă, că cu asta îți vei ajuta d-tale și mie? În zadar. Îți ved în suflet, Margaretă. Sciu foarte bine ce ai de gând. Frază frumoșe sciu să fac și eu tocmai ca și d-ta. Cugetul bun zadarnic există, dacă trăește încă în noi sentimentul, patima. Îți mărturisesc și aceea, că d-ta judeci mai frumos, mai nobil decât mine. Scii ce, Margaretă? D-ta susții, că n'ai alt sentiment față de mine, decât acela ce-l nutrești față de un frate. Bine, îți cred, dar dacă ai curagiul, — atunci sărută-mă. Fie acest sărut dovadă, că e adevărat, ceea ce 'mi ai diș. Ei, și d-ta mai stai la îndoală? Pentru ce nu-ți sêruți — prietenul? Spune, ți-e frică de mine?

Fata nu răspunde.

— Veți, că e adevărat, dișe agitat tinerul. — Nu îndrăsnesci, căci n'ai încrederea proprie. . . .

Fata deveni palidă, ca mórtea; mâinile și-le strîngea nervos.

Tinerul nu vedea nimic, căci într'acete se întunecă.

Frică îndoită tortura sufletul fetei. Se temea de sărutare, îi era tēmă, că nesărutându-l va dovedi, că totă trēba a fost minciună. Simțea, că stă de-asupra unei adâncimi, dacă mai șovăie puțin, se rostogolesce în ea ametită. Cu o săritură cutezătoare însă potă să sbóre peste ea. Un riset șglobiu, dar forțat, îi trecu peste față și într'un ton îngâmfat grăi:

— Éta-l, poștește!

S'a apropiat agitată, cu frică, tremurând. Voia numai d'abea să-i atingă buzele. Dar când buzele ei s'au atins de buzele tinerului, a început deodată să tremure, numai atât a mai simțit, că buzele li s'au înleștat într'un sărut înfocat, ardător.

— Spune-mi dar, că mă iubesci ca pe fratele tău! dișe tinerul, neteșind pletele aurii ale fetei.

După Ghita.

Rinaldo.

Nr. 428—1896

[157] 1—3

CONCURS.

Incuviințându-se prin concludul Venerabilului Consistoriu arhidieceșan dto 17 Septembrie a. c. Nro. 5787 B. instituirea unui capelan lângă parochul Ioan Petru din Ibanești, prin acesta se publică concurs pentru ocuparea acelu post de capelan, cu termen de 30 zile dela prima publicare în fôia „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt: a treia parte din venitele parochiali anuali de fl. 956 40 cr. adică fl. 318 80 cr.

Suplicele concursuali, instruite conform legilor în vigôre, sunt a-se adresa subscrisului p. u. Reghinul sâșesc (Szász-Régen.)

Oficiul protopresbiter al Reghinului.

Reghinul sâșesc, în 10 Octobree, 1896.

In conțelegere cu comitetul parochial.

Galacteon Șagău,
protopresbiter.

CONCURS.

Pentru prăvălia din Sibiu a societății comerciale în înființare „Con-

cordia“, care se va deschide la 1 Ianuaru 1897 eventual și mai curând, se caută un

Conducător.

Doritorii de a ocupa acest post au să probeze prin documente calificățiunea și aptitudinea lor în tôte afacerile comerciale.

Ofertele provăduțe cu documentele necesare sunt a se înainta la comitetul executiv al fondatorilor „Concordiei“ sub adresa Institutului „Albina“ în Sibiu până cel mult în 15 Novembre st. n. 1896.

[155] 3—3

La provocare va avé a se presenta aspirantul și în personă.

Din ședința fondatorilor „Concordiei“ ținută în Sibiu la 19 Octobree 1896.

Ioan Hannia, Dominic Rațiu,
președinte. notar.

Nr. 398—1896

[154] 3—3

CONCURS

Pentru ocuparea postului de paroch în comuna bisericăscă Văleni, de clasa a III-a din protopresbiteratul Cetății de pētră în conțelegere cu comitetul parochial se publică concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare oficiôșă.

Venitele împreunate cu acest post sunt 418 fl., casă parochială cu patru încăperi și supra-edificatele economice.

Doritorii de a ocupa acest post să trimită cererile lor concursuale legale la subscrisul oficiu până la terminul cuvenit.

Oficiul protopresb. gr.-or. al Cetății de pētră.

Fēnațe, la 26 Septembrie 1896.

Teodor Șovrea,
adm. prot.

Ad. Nr. pp. 472/896.

[148] 3—3

CONCURS.

Pentru întregirea parochiei de clasa a III-a Someșul-cald cu filia Lăpuștești, din protopresbiteratul Clușului, prin acesta se eserie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post dau un venit sigur anual de 432 fl. 40 cr.

Doritorii de a reflecta la acest post, au a-și așterne suplicele de concurs, instruite conform normelor în vigôre, subsemnatului oficiu, până la terminul sus indicat.

Oficiul protopresbiter al conțelegere cu comitetul parochial.

Cluș, 3 Septembrie 1896.

Tuliu Roșescu,
protopresbiter

Turnătoria de clopote și de metal a lui

Antoniou Novotny

în Timișôra — Fabrică

se recomandă spre pregătirea clopotelor nouă, precum la turnarea de nou a clopotelor stricate, mai departe spre facerea de clopote întregi armoniôse, pe lângă garanță pe mai mulți ani, provăduțe cu adiuțări de fer bătut, construite spre ale întôrce cu ușurință în ori ce parte, îndată ce clopotele sunt bătute de o lătore prin ceea-ce sunt mântuite de crepare.

Cu deosebire recomand

clopote patentate găurite

de mine inventate și mai de multe ori premiate, cari au un ton mai intensiv, mai limpede, mai plăcut și cu vibrarea mai voluminôșă decât clopotele turnate după sistemul vechiu, așa, că un clopot patentat cu 300 kg. este egal în tonul unui clopot de 400 kg. făcut după sistemul vechiu. Mai departe se recomandă spre facerea scaunelor de fer bătut, de sine stătător, — spre preadiustarea clopotelor vechi cu adiuștare de fer bătut, — ca și spre turnarea de tóce de metal. Clopote în greutate de 300 kg. și mai jos se află totdeuna gata în magazin.

[11] 35—48

Preț-curanturi ilustrate se trimit la cerere gratuit și franco.

Contra
tusei, răgușelei și flegmei

cel mai bun mijloc este

Zaharul de voronică,
(Pemetefű czukorka)

carele face să înceteze aceste bóle fôrte îngrabă.

Se pôte căpēta în tôte apotecele. O cutie costă 30 cr. Câte 5 cutii pentru 1 fl. 50 cr. trimite scutite de porto,

Bela Réthy,

apotecariu în Belkés-Csaba.

[158] 1—10

Mersul trenurilor pe liniile orientale ale căii ferate de stat r. u. valabil din 1 Octobree 1896.

Budapesta — Predeal											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
10.—	8.05	—	8.05	2.—	pl. Viena	sos.	1.55	1.55	1.55	7.20	6.20
8.30	2.15	3.15	5.45	9.15	Budapesta	↑	5.45	7.40	7.—	1.50	6.20
11.21	4.16	6.52	9.02	11.12	Szolnok	↑	2.24	5.31	3.37	11.44	3.35
1.33	5.48	—	11.33	12.47	P. Ladány	↑	12.03	3.56	1.19	10.03	1.34
3.42	7.08	—	1.48	2.11	Oradea-mare	↑	—	2.37	11.04	8.43	11.32
3.58	7.15	—	2.06	2.18	Oradea-mare	↓	—	2.30	10.44	8.38	11.17
4.38	7.43	—	3.03	2.50	Mező Telegd	↑	—	2.01	10.07	8.11	10.42
5.20	8.18	—	3.45	3.26	Rév	↑	—	1.34	9.30	7.46	10.08
5.43	—	Tren micst	4.06	—	Bratca	↑	Tren micst	—	9.10	—	9.50
6.32	9.07	2.52	4.53	4.17	Ciucia	↑	5.48	12.52	8.32	7.08	9.19
7.16	9.37	3.51	5.32	4.50	Huiedin	↑	4.59	12.20	7.54	6.39	8.37
8.07	—	5.05	6.24	—	Ghirbău	↑	3.18	—	6.54	—	7.37
8.34	10.37	6.14	6.59	5.55	Cluș.	↑	2.23	11.01	6.13	5.23	7.—
8.49	11.10	—	8.40	6.11	Apahida	↑	—	10.45	5.24	4.35	6.45
9.06	11.27	—	9.09	6.27	Ghiriș	↑	—	5.02	4.14	6.27	—
10.12	12.30	—	10.40	7.27	Cucerdea	↑	—	9.24	3.47	3.01	5.18
10.42	12.57	—	11.25	7.50	Uiôra	↑	—	8.54	3.06	2.25	4.43
11.01	1.09	—	11.49	—	Vințul-de-sus	↑	—	—	2.49	2.08	4.27
11.09	1.16	—	11.59	—	Aiud	↑	—	—	2.41	2.—	4.20
11.31	1.36	—	12.29	8.17	Teiuș.	↑	8.23	2.17	1.38	3.59	—
11.48	1.54	—	12.55	8.33	Crăciunel	↑	—	8.06	1.55	1.17	3.38
12.05	—	—	1.30	8.38	Blaș	↑	—	7.59	1.29	—	3.06
12.33	—	—	2.08	—	Micăsasa	↑	—	—	12.55	—	2.40
12.47	—	—	2.27	9.09	Copșa-mică	↑	—	7.30	12.40	—	2.26
1.18	—	—	3.11	9.29	Mediaș	↑	—	7.09	12.01	—	1.54
1.34	—	—	3.31	9.42	Elisabetopol	↑	—	6.56	11.41	—	1.35
2.13	—	—	3.46	9.44	Sighișôra	↑	—	6.54	11.14	—	1.01
2.32	—	—	4.08	9.59	Hașfalău	↑	—	6.41	10.55	—	12.45
3.04	—	—	4.45	10.22	Homorod	↑	—	6.20	10.21	—	12.16
3.40	—	—	5.27	10.51	Agostonfalva	↑	—	5.53	9.42	—	11.40
4.08	—	—	6.12	11.12	Feldioara	↑	—	5.33	9.18	—	11.17
5.34	—	—	7.59	12.26	Brășov	↑	—	4.27	7.45	—	10.03
6.12	—	—	8.37	12.58	Timiș	↑	—	3.53	7.02	—	9.25
6.41	—	—	9.07	1.15	Predeal	↑	—	3.37	6.36	—	9.01
7.16	—	—	9.40	1.34	București	↑	—	3.16	5.58	—	8.28
8.—	—	—	10.25	2.09	—	—	—	2.45	5.08	—	7.48
—	11.—	—	—	2.19	—	—	—	7.01	2.18	—	—
—	12.26	—	—	3.01	—	—	—	6.39	1.42	—	—
—	1.11	—	—	3.31	—	—	—	5.11	1.12	—	—
—	8.30	—	—	9.30	—	—	—	—	8.35	—	—

Budapesta — Arad — Teiuș											
Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
—	—	10.—	8.05	—	pl. Viena	sos.	6.20	7.20	—	—	—
—	—	8.05	1.55	10.—	Budapesta	↑	7.20	1.10	6.10	—	—
—	—	10.56	3.49	1.—	Szolnok	↑	4.14	11.19	2.49	—	—
—	—	3.55	6.52	6.05	Arad	↑	11.20	8.18	9.35	—	—
—	2.30	4.30	7.02	6.30	Arad	↓	10.50	8.08	8.55	6.54	—
—	2.44	—	—	6.41	Glogovaț	↑	10.38	—	8.43	6.41	—
—	3.14	4.42	—	7.01	Gyorok	↑	10.14	—	8.18	6.12	—
—	3.31	5.04	—	7.12	Pauliș	↑	10.—	—	8.05	5.56	—
—	3.58	5.15	—	7.23	Radna-Lipova	↑	9.46	7.29	7.52	5.40	—
—	4.30	5.33	7.46	7.28	Conop	↑	9.15	—	7.22	5.02	—
—	4.50	5.57	—	7.51	Bêrzava	↑	8.57	—	7.05	4.44	—
—	5.40	6.13	—	8.07	Soborșin	↑	8.15	6.34	6.25	3.35	—
—	—	6.58	8.48	8.47	Zam	↑	7.41	6.08	5.50	—	—
—	—	7.27	9.07	9.16	Gurasada	↑	7.16	—	5.23	—	—
—	—	7.53	—	9.42	Ilia	↑	7.06	5.45	5.13	—	—
—	—	8.08	9.31	9.58	Branicica	↑	6.43	—	4.49	—	—
—	—	8.26	—	10.16	Deva	↑	6.30	5.19	4.25	10.52	—
—	—	8.52	9.57	10.42	Simeria (Piski)	↑	6.05	5.07	4.10	10.35	—
—	—	9.06	10.18	11.11	Orăștia	↑	5.19	4.39	3.31	9.51	—
—	—	9.52	10.37	11.36	Șibot	↑	4.55	—	3.10	9.27	—
—	—	10.16	—	11.57	Vințul de jos	↑	4.34	—	2.49	9.03	—
—	—	10.40	—	12.19	Alba-Iulia	↑	4.17	3.57	2.28	8.47	—
—	—	11.01	11.18	12.32	Teiuș	↑	3.43	3.33	2.—	8.11	—
—	—	11.30	11.40	1.05	—	—	—	—	—	—	—

Budapesta, gara de vest — Orșova — Verciorova											
Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Orient. Espres	Tren de per-sone	Tren de per-sone	Tren de per-sone
8.36	11.—	9.05	9.35	4.—	pl. Viena	sos.	5.50	—	7.20	6.45	6.35
1.30	8.30	2.30	7.—	10.40	Budapesta	↑	6.45	10.25	2.10	1.25	9.05
6.39	5.31	8.02	5.49	8.14	Timișôra	↑	9.25	—	9.01	7.50	4.10
6.47	—	8.10	7.15	3.10	Caransebeș	↑	8.09	7.14	8.55	7.42	—
—	—	10.29	10.32	—	Băile Herculane	↑	5.15	4.15	—	5.37	—
11.05	—	12.30	1.09	6.58	Verciorova	↑	2.37	—	4.40	3.27	—
11.45	—	1.20	2.39	7.35	București	↑	12.50	—	3.40	2.18	—
10.55	—	11.40	6.25	—	—	—	11.25	—	7.—	5.50	—

Cucerdea — Oșorheiu — Reg. sâș.											
—	2.30	8.10	3.11	10.59	Cucerdea	↑	7.45	2.36	8.31	12.42	—
—	3.19	8.51	3.52	11.40	Ludoș	↑	7.07	1.58	7.43	11.54	—
—	5.12	10.27	5.26	1.14	Oșorheiu	↑	5.34	12.25	5.50	9.54	—
—	5.40	10.42	5.36	—	Reghinul-sâș.	↑	—	9.20	5.04	9.35	—
—	7.14	12.16	7.14	—	—	—	—	7.54	3.30	8.05	—

Notă: Ôrele însemnate în stēnga stațiunilor sunt a se ceti din sus în jos, cele însemnate în drēpta de jos în sus. Numerele cele grase însemnă ôrele de lôpte.